

Raadsvoorstel

Status: Informerend

Agendapunt:	8
Onderwerp:	Evaluatie uitvoeringsplan preventieve gezondheid
Datum:	13 augustus 2019
Portefeuillehouder:	dhr. J.W. Uitslag
Decosnummer:	968
Informant:	Ilse Veerbeek i.veerbeek@dalfsen.nl 06-40531053

Doel:

Kennis te nemen van het evaluatie –en adviesrapport preventief gezondheidsbeleid.

Inleiding:

Op 29 mei 2017 is de nota preventief gezondheidsbeleid vastgesteld door de gemeenteraad. Saam Welzijn heeft vervolgens de opdracht gekregen van de gemeente Dalfsen om een uitvoeringsplan voor twee jaar te maken en te coördineren. Dit resulteerde in het uitvoeringsplan Dalfsen Kerngezond 2018-2019 met activiteiten gericht op het behalen van gezondheidswinst bij verschillende doelgroepen. Op 27 maart 2018 heeft het college ingestemd met het uitvoeringsplan. De raad is hierover geïnformeerd.

Voor u ligt de evaluatie van het uitvoeringsplan met een advies op hoofdlijnen voor een nieuw uitvoeringsplan 'Kerngezond Dalfsen'.

Kernboodschap:

1. De evaluatie geeft inzicht waarom continueren van het uitvoeringsplan preventieve gezondheid noodzakelijk is.

In de evaluatie wordt het uitvoeringsplan per uitvoeringsonderdeel geëvalueerd. Er wordt inzichtelijk gemaakt welke activiteiten bij hebben gedragen aan het behalen van gezondheidswinst. Er worden aanbevelingen gegeven die aangeven dat continuering van het ingezette beleid noodzakelijk is. Een voorbeeld is het programma Werkfit en Gezond waar geëxperimenteerd is met het toevoegen van gezondheidsonderdelen. Het doel van deze toevoeging is om deelnemers toename van energie en betere stemming te laten ervaren en te komen tot een gezondere leefstijl. Andere voorbeelden zijn de projecten GymXtra en de bewustwordingscampagnes (zoals Gewoon Lekker Nuchter) waarbij we inwoners bewust willen maken van verschillende manieren om met gezondheid om te gaan.

2. De aanbevolen hoofdlijnen vormen de kaders voor een nieuw uitvoeringsplan 2020-2021

De aanbevolen hoofdlijnen uit de evaluatie zijn opgesteld op basis van opgedane ervaringen met het huidige uitvoeringsplan:

- Hoofdlijn 1: Vasthouden aan de bestaande drie programmalijnen: Iedereen gezond (met name kwetsbare inwoners); Dalfsen Floereert (sterke groepen) en Goed voorbereid (preventie).
- Hoofdlijn 2: Doorontwikkeling van bestaande projecten uit het uitvoeringsprogramma 2018-2019.
- Hoofdlijn 3: Uitbreiding van het huidige uitvoeringsprogramma met nieuwe onderdelen.
- Hoofdlijn 4: Doorontwikkeling van een monitoringssysteem op onderdelen waar mogelijk.

Deze hoofdlijnen zijn de kaders voor een nieuw uitvoeringsplan 'Kerngezond Dalfsen 2020-2021'. Het volledige uitvoeringsplan 'Kerngezond Dalfsen 2020-2021' (gecombineerd met sport- en beweegbeleid) wordt eind 2019 aan het college voorgelegd ter besluitvorming.

3. Het samenvoegen van het preventief gezondheidsbeleid en het sport- en beweegbeleid draagt bij aan de ambitie om te komen tot meer geïntegreerd beleid.

Zowel het sport- en beweegbeleid als het preventief gezondheidsbeleid richten zich op het behalen van gezondheidswinst. Door een geïntegreerd uitvoeringsplan wordt overlap van de inzet van een zelfde soort maatregelen voorkomen. Zo sluit GymXtra – een bestaand project binnen het preventief gezondheidsbeleid – naadloos aan op een speerpunt uit het sport- en beweegbeleid om de toegankelijkheid van het beweeg- en sportaanbod voor kwetsbare doelgroepen te verbeteren. Het versterkt de motorische vaardigheden van kinderen, en uit de metingen blijkt dat het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van kinderen is toegenomen. Kinderen die deel hebben genomen aan GymXtra zitten beter in hun vel, zijn minder somber en later een positievere houding zien.

Daarnaast zien we dat bewegen en sporten bijdraagt aan een positieve gezondheid. Hiermee is binnen het preventief gezondheidsbeleid het afgelopen jaar geëxperimenteerd in het project Werkfit en Gezond, waar het onderdeel gezondheid aan toegevoegd is. Inwoners in een uitkeringssituatie hebben trainingen gevolgd die bijdragen om weer aan het werk te kunnen. De geboekte gezondheidswinsten zijn het stoppen met roken en de aansluiting van een aantal deelnemers bij lokale sportverenigingen. In de toekomst willen we een meetsysteem gebruiken waaruit valt af te leiden of toevoegen van gezondheidsonderdelen aan het project Werkfit en Gezond ook leidt tot doorstroom naar werk. De metingen zijn nu onvoldoende uit de verf gekomen. De extra inzet van een

buurtsportcoach – onderdeel van het sport- en beweegbeleid- helpt om deze projecten verder door te ontwikkelen.

Daarnaast zien we naast de integratie van het preventief gezondheidsbeleid en het sport- en beweegbeleid ook mogelijkheden op andere beleidsterreinen. Een van de aanbevelingen voor een nieuw uitvoeringsprogramma is het vergroten van gezondheidsvaardigheden in relatie tot leefstijl bij met name laaggeletterden. Wij denken hiermee gezondheidswinst te kunnen boeken, waardoor zorgkosten verminderd worden.

4. In ons beleid is opgenomen te willen investeren in gezondheid en preventie

De gemeente Dalfsen is het op grond van de Wet Publieke Gezondheid (WPG) verplicht een gemeentelijke gezondheidsnota te maken met algemene bevorderingstaken als het gaat om preventie. Deze nota is in 2017 vastgesteld door de raad en loopt nog tot en met 2021. Deze nota bestaat uit maatregelen die de gezondheid van inwoners, hun welzijn en welbevinden en hun deelname aan de lokale samenleving faciliteren. Er is ingezet op investeren in gezondheid en preventie, vanuit de overtuiging dat dat loont. Een gezonde samenleving, is een sterke samenleving. Ook in onze visie op transformatie van de gemeente Dalfsen is als een van de uitgangspunten benoemd dat wij inzetten op preventie. Hiermee denken wij zorgkosten te kunnen voorkomen. Binnen het preventieve gezondheidsbeleid willen wij inzetten op bewustwordingscampagnes zoals 'positief ouder worden' en projecten zoals Lang Leve(n) Thuis. Wij denken dat wanneer ouderen al in een vroeg stadium - voordat zij in zorg zijn - nadenken over hoe zij zelf oud willen worden, zij zelf de regie kunnen nemen over hoe zij langer zelfstandig thuis willen wonen. Wij denken dat er hierdoor minder beroep wordt gedaan op Wmo-voorzieningen via de gemeente, waardoor zorgkosten bespaard blijven.

5. Het ondersteunen van de werkgroep Gezond Dalfsen sluit aan op de gestelde ambitie uit het transformatiebeleid sociaal domein om inwonersinitiatieven te stimuleren.

In de transformatiebeleidsnota, vastgesteld door de raad in het voorjaar van 2019, is opgenomen dat transformeren een beweging is die wij samen met partners en inwoners maken. Wij stimuleren nieuwe initiatieven van partners en inwoners, staan open voor ideeën en trekken waar mogelijk gezamenlijk op. De werkgroep 'Gezond Dalfsen' - een van de aanbevelingen om te ondersteunen in het nieuwe uitvoeringsprogramma - is hier een mooi voorbeeld van. Het betreft een inwonersinitiatief met als doelstelling om heel Dalfsen gezonder en fitter te krijgen door een verandering van leefstijl; echte gevarieerde voeding, voldoende beweging, ontspanning en sociale contacten zijn de belangrijkste ingrediënten voor deze gezonde leefstijl.

Kanttekeningen

1. Het blijft een aannname dat inzet op preventieve activiteiten leidt tot afname van maatwerkindicaties

De activiteiten die in 2018 en 2019 ingezet zijn vanuit het preventief gezondheidsbeleid laten gezondheidswinst zien. We kunnen echter niet aantonen dat hiermee maatwerkindicaties zijn voorkomen.

2. Het preventieve gezondheidsbeleid is een wettelijke plus taak en zou - gezien de bezuinigingstaak die er ligt- in een lichtere variant uitgevoerd kunnen worden

De perspectiefnota laat de komende jaren een fors nadelig saldo zien. Investering in preventieve gezondheid betreft een wettelijke plus taak. De gemeenteraad kan er ook voor kiezen om minder in te zetten op activiteiten op het gebied van preventieve gezondheid. Een van de uitgangspunten van onze visie op transformatie in het sociaal domein is echter inzet op preventie. De activiteiten uit het uitvoeringsprogramma hebben als doel om gezondheidswinst te behalen, waardoor zorgkosten voorkomen kunnen worden. Geadviseerd wordt daarom om het uitvoeringsprogramma niet te versoberen, maar te continueren zoals voorgesteld.

Alternatieven:

1. Versobering van het uitvoeringsplan Kernegezonder Dalfsen door verminderde of geen inzet op onderdelen van bepaalde programmalijnen.
2. Geen extra inzet en financiering voor activiteiten gericht op preventieve gezondheid.

Duurzaamheid:

Preventief gezondheidsbeleid draagt bij aan bewustwording en verandering van leefstijl. Hierdoor kan duurzame gezondheidswinst worden behaald, en kunnen zorgkosten afnemen.

Financiële dekking:

In de perspectiefnota 2020-2023 is € 50.000 per jaar beschikbaar gesteld voor het uitvoeringsprogramma in 2020 en 2021. Het betreft een wettelijke plus taak. Afhankelijk van de besluitvorming voor voorgestelde bezuinigingen bij de begroting 7 november 2019, wordt duidelijk of het budget nog beschikbaar blijft.

Communicatie:

Na besluitvorming start het opstellen van een uitvoeringsprogramma preventief gezondheidsbeleid. Deze wordt geïntegreerd met het uitvoeringsprogramma bewegen en sporten. Naast dat er een integraal uitvoeringsplan komt, wordt er gewerkt aan het opstellen van een integraal communicatieplan met als paraplu 'kernegezonder Dalfsen'

Vervolg:

De aanbevelingen op hoofdlijnen zijn de leidraad voor een nieuw uitvoeringsprogramma voor het preventief gezondheidsbeleid. Het uitvoeringsprogramma preventief gezondheidsbeleid wordt geïntegreerd met het uitvoeringsprogramma bewegen en sporten.

Bijlage:

Evaluatie- en adviesrapport preventieve gezondheidsbeleid

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris-alg. directeur,
drs. J.H.J. Berends